

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTEPRINZĂTOR

Nr. 38-78-91-9812

Chișinău

6 decembrie 2021

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref.: adresa nr.10-07/3648 din 8 noiembrie 2021

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice.*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului,
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2021.12.06 17:15:41 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

<i>Titlul actului examinat:</i>	Proiectul legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice.
<i>Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:</i>	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Serviciul producție ecologică și produse cu denumire de origine, Marcela Stahi, Șef Serviciu
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	18 februarie 2020
Concluzia: analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data</i>	16 noiembrie 2021
Concluzia: Proiectul nu se susține	
<i>Comentarii, obiecții, recomandări:</i>	Extrasul din Procesul-verbal nr.31 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 16 noiembrie 2021 se anexează.

Secretar general al Guvernului,
Președinte al Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru
reglementarea activității de întreprinzător

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr.31
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)

16 noiembrie 2021, ora 13.00

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	-	director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Cristina Tișcul	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, președintele ședinței
Cristina Garaz	-	Asociația Businessului European din Moldova (EBA)
Raisa Bejan	-	specialist principal al Direcției Susținere și Promovare a Membrilor CCI a RM
Elena Bejenaru	-	director executiv al Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baciu	-	consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Economiei
Roman Gapeev (<i>e-mail</i>)	-	șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornii	-	șef Direcție politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Vitalie Dragan	-	șef Secție medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Victoria Ciorbă	-	consultant principal în Direcția avizarea acte normative, Ministerul Justiției
Alexandru Tocarjevschi	-	șef al Direcției politici în domeniul ordinii și securității publice, Ministerul Afacerilor Interne
Svetlana Nunu	-	consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice:

- Ana Miron - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Serviciul transport aerian
- Alexei Latu - Autoritatea Aeronautică Civilă, Secția standarde și reglementări
- Grigore Cațer - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Direcția politici în sectorul vegetal
- Mariana Stahi - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Serviciul producție ecologică și produse cu denumire de origine
- Igor Iurco - Serviciul Vamal, Secția tranzit
- Alina Pleșca - Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul aprovizionare cu apă și canalizare, Serviciul reglementări
- Elena Breahnă - Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul aprovizionare cu apă și canalizare, Serviciul reglementări

Experți ai Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru, Victor Ermurachi, Nicolae Boțan

**4. Examinarea proiectului de lege
privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice**

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Au luat cuvântul:

Dna Marcela Stahi

A remarcat că proiectul se examinează repetat și opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare este negativă. Totodată, a atras atenția că au fost prezentate actele ce țin de promovarea proiectului de lege: tabelul de sinteză, tabelul de concordanță a proiectului de lege și, respectiv să se ia act de argumentele ministerului la toate obiecțiile expuse de către expert la proiectul de lege.

A menționat că pentru a ajunge la un numitor comun asupra proiectului de lege, înainte de a fi transmis spre expertiză Grupului de lucru, a fost organizată o ședință de lucru în cadrul ministerului, care a fost prezidată de ministrul agriculturii și industriei alimentare, cu participarea expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare. Ca urmare a ședinței respective, s-a dedus că proiectul se susține, dar expertul a prezentat repetat o opinie negativă asupra proiectului.

Cu referire la proiect a expus următoarele.

Proiectul de lege transpune Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, pe care avem obligația de a-l transpune conform Acordului de Asociere RM-UE.

Odată cu adoptarea proiectului de lege prezentat se va abroga Legea nr.115/2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică, prin care au fost stabilite bazele cadrului normativ privind sistemul de producție ecologică, fiind transpuse prevederile Regulamentului Consiliului (CEE) nr. 2092/91 privind producția ecologică a produselor agricole și indicarea acestora pe produsele agricole și alimentare, care a fost abrogat prin Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

Prin Legea nr. 115/2005 au fost stabilite cerințele de bază cu privire metodele, principiile producției agroalimentare ecologice, etichetarea acestora și a fost introdus controlul privat al producției ecologice, care a garantat sistemul de certificare și armonizare a legislației cu cerințele europene. Mecanismul și principiile stabilite de Uniunea Europeană în anii 1990, transpuse în anul 2005 în Republica Moldova nu au suferit modificări esențial. De fapt, noile Regulamente UE se completează cu o detaliere mai amplă a normelor, procedurilor de aplicare pentru toate domeniile ce

țin de agricultura ecologică, inclusiv sistem de control. Cunoaștem cu toții că agricultura ecologică preia practic toate domeniile din agricultură: sectorul de viticultură, horticultură, fitotehnie, apicultură, acvacultură, material semincer, inclusiv și sistemul de control, excepție făcând cerințele ce țin de importul produselor ecologice. Deci, prevederile Regulamentului Consiliului (CEE) nr. 2092/91 permitea exportul produselor în UE cu mențiunea „ecologic” în baza unei autorizații de import acordată de către autoritățile statelor membre organismelor de inspecție și certificare naționale. Astfel, până în anul 2014 am avut o creștere stabilă în sectorul de agricultură ecologică, însă dacă Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2092/91 permitea importul produselor în baza unor autorizații, atunci Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice vine să înlocuiască autorizațiile de import cu sistemul țărilor conforme sau organelor de control echivalente. Astfel, din 2014 perioada de tranziție a sistemului de autorizații la import a luat sfârșit și a fost înlocuit de sistemul țărilor conforme sau a organelor de control echivalente. Republica Moldova nu a reușit să fie recunoscută de UE ca țară cu norme echivalente. Din anul 2014 până în prezent exportul produselor cu mențiunea „ecologic” pe piața UE se efectuează doar în baza certificatelor eliberate de către organisme de control internaționale, care sunt recunoscute de Comisia UE să activeze în țări terțe precum Republica Moldova. De multe ori aceste organisme de control internaționale eliberează certificate de conformitate pentru produsele ecologice fără a efectua cel puțin o inspecție la nivel național sau au fost cazuri când au fost eliberate certificate de conformitate fără a fi respectată perioada de tranziție sau perioada de conversie a suprafețelor pe care s-au cultivat culturile. Acest fapt aduce prejudicii de imagine la nivel internațional asupra întregului sector de agricultură ecologică fiind depistate produse contrafăcute la nivel internațional an de an. De exemplu, o anchetă de amploare desfășurată de Interpol în urma depistării produselor contrafăcute, a avut loc în anii 2017-2018, când 2 agenți economici din Republica Moldova au exportat produse în Turcia și nu doar certificatul de control eliberat de organismul de control internațional a fost falsificat, dar și în certificatul fitosanitar eliberat de ANSA, la rubrica descrierea încărcăturii indica semințe de floarea soarelui ecologică. În urma depistării repetate a schemelor suspecte de certificare a cerealelor ecologice pe piața UE, Comisia a elaborat un ghid cu privire la controale suplimentare privind produsele ecologice importate din Moldova. Aceste controale nu sunt altceva decât controale suplimentare care pun presiune nemijlocit pe producătorii de bună credință. Cu titlu de informație: dacă exporturile producției ecologice în anii 2017-2018 au constituit peste 55 mii de tone, atunci în ultimii ani avem o scădere a exportului: în 2019 – 40 de mii de tone exportate în UE, în 2020 – 22 mii de tone.

Deci, conform Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, începând cu anul 2025, importul produselor ecologice din țări terțe nu va mai fi posibil în baza echivalenței. Din 2025 importul produselor agroalimentare cu mențiunea „ecologic” pe piața UE îl vor efectua doar țările pe care UE le-a recunoscut în temeiul unui acord comercial ca având un sistem de producție, care îndeplinește aceleași obiective și principii prin aplicarea unor norme care asigură garantarea conformității la fel cum o asigură normele UE sau certificarea produselor de către organisme internaționale recunoscute de UE să certifice.

Proiectul de lege transpune Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și are ca scop facilitarea exportului de produse ecologice. Proiectul de lege nu va modifica mecanismul care se implementează la moment sau principiile care sunt preluate din Regulamentele UE din anii 1990.

Cu referire la obiecțiile expuse în opinie de către expert, care la rubrica concluzii stabilește că nu se susține a menționat următoarele.

Conform opiniei expertului una din cele mai neacceptabile reglementări este de a stabili și a reglementa aprobarea organismelor de control din partea autorității competente, sistarea și retragerea unei astfel de aprobări, fiind calificată ca dublare în reglementarea activității de întreprinzător. La transpunerea Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice s-a ținut cont de legislația existentă națională. Astfel, conform art.14 al Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității, autoritățile cu funcții de reglementare au atribuția de a stabili în reglementările tehnice criterii de recunoaștere a organismelor de evaluare a conformității, în cazul nostru, organele de certificare, sau, după caz suspendarea, retragerea sau restrângerea. Această recunoaștere se realizează la moment conform ordinului nr.149 în domeniul de agricultură ecologică

de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Ministerul Economie recunoaște organismele în baza ordinului nr.6 din 2015, iar una din atribuțiile de bază ale Ministerului Sănătății conform Hotărârii Guvernului nr.966/2017 este de a recunoaște organismele acreditate. Apare o întrebare. Prin această obiecție a expertului se propune de a modifica Legea nr.235/2011? Expertul propune ca recunoașterea să fie efectuată de organul de acreditare? Pentru noi nu este clar. Am prezentat argumente – legislative, prevederi exprese din actele normative, exemple, dar nu se acceptă. Referindu-ne la dublarea în reglementarea activității de întreprinzător, activitatea organelor de control nu poate fi tratată doar prin prisma activității de întreprinzător, deoarece activitatea desfășurată de către acestea în domeniul reglementat prezintă un instrument al statului în cadrul protejării consumatorilor, prin asigurarea calității produselor pe piață. Am prezentat toate argumentele.

A solicitat susținerea proiectului, cel puțin condiționat, și a exprimat disponibilitatea de a examina și a susține propunerile de modificare conform legislației naționale.

DI Victor Ermurachi

A menționat că în cadrul ședinței organizată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare i s-a comunicat că Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice a fost modificat și acum acesta permite ca un minister să efectueze controale, să supravegheze, să recunoască organismele de control. A remarcat, că în proiect cuvântul „recunoaștere” este substituit cu cuvântul „aprobare”, ceea ce nu schimbă esența prevederilor.

A relevat că urmare a examinării Regulamentelor UE, la care face referire autorul, nu au fost identificate prevederi prin care să fie stabilit că anume un minister trebuie să efectueze astfel de atribuții de control. Cu atât mai mult că în UE sunt state unde nu există Ministerul Agriculturii. Deci, apriori un minister nu poate să fie autoritate competentă în domeniul respectiv.

Cu referire la proiect a menționat că proiectul nu a fost modificat esențial în comparație cu proiectele prezentate Grupului de lucru spre expertizare în cadrul ședinței din 28 iulie și 22 septembrie 2020. Astfel, din proiect doar a fost exclusă Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, ca autoritate de implementare, și în loc de recunoaștere e prevăzută aprobarea organismelor de control, retragerea aprobării, suspendarea aprobării, supravegherea organismelor de control.

A reiterat că ministerul prin acest proiect de lege va avea anumite atribuții nespecifice din punct de vedere al cadrului legal, în special reieșind din prevederile Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, în care este clar prevăzut ce atribuții au ministerele, ce atribuții au agențiile și inspectoratele, dar și ale Legii nr.131/ 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, care prevede clar autoritățile de control. Or, în cazul în care se insistă ca ministerul să fie autoritate de control (schimbarea cuvântului „control” pe „supraveghere” nu schimbă esența), atunci ministerul trebuie să se regăsească în Anexa la Legea nr.131/2012.

Cu referire la sistemul de acreditare a menționat că, potrivit Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității, MOLDAĞ este autoritatea în acreditarea organismelor de control. Prin urmare există un cadru legal bine stabilit și proiectul prezentat trebuie să urmeze acest cadru legal. În caz contrar asistăm la dublări în reglementarea activității de întreprinzător.

De asemenea, a atras atenția că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a fost exclusă ca autoritate de control din proiect, dar aceasta va efectua în continuare controale în partea ce se referă la siguranța alimentelor. Din acest motiv mai benefic ar fi ca anume Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, efectuând controlul de bază la siguranța alimentelor, să efectueze și controlul producției ecologice.

A concluzionat că reglementările propuse prin proiect contravin cadrului legal în vigoare cu privire la autoritățile administrației publice centrale, precum și reprezintă o dublare de reglementare a activității de întreprinzător, operatorii fiind nevoiți să respecte cerințe suplimentare. Ministerul, însă, insistă pe aceste funcții nespecifice: să controleze, să supravegheze, să efectueze aprobările respective, să efectueze controale la operatori, să înregistreze operatorii etc.

A opinat că proiectul nu poate fi susținut.

DI Nicolae Boțan

A precizat că potrivit Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității MOLDAĞ este organismul național unic de acreditare, iar Ministerul Economiei realizează procedura de recunoaștere în vederea notificării, care atestă dreptul organismelor de

evaluare a conformității de a efectua proceduri de evaluare a conformității în domeniul reglementat. Dat fiind că Republica Moldova nu este membru al UE și nu dispune de drepturile care reies din această calitate, a fost instituit acest sistem de recunoaștere. Respectiv, ministerul notifică Comisia Europeană că laboratoarele (organisme de evaluare a conformității) întrunesc toate condițiile de acreditare confirmată și pot emite certificate care pot fi recunoscute sau să aplice sigla CE.

A menționat că referitor la acest sistem de recunoaștere au fost discuții în contextul completării Nomenclatorului actelor permissive și s-a ajuns la concluzia că actul de recunoaștere a ministerelor să nu fie inclus în lista actelor permissive, deoarece nu întrunește cerințele Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Totodată, reieșind din prevederile Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, ministerul nu poate avea instrumente serioase în raport cu un act permisiv: control, colectare de date, măsuri restrictive etc.

A relevat că pentru a obține recunoaștere de la un minister pentru un segment industrial este necesar să se depună o cerere pentru acreditare MOLDAG-ului, cu specificare: acreditare simplă sau acreditare cu recunoaștere. Ca urmare a evaluării preliminare și a acreditării MOLDAG-ului transmite toată informația către minister, care decide recunoașterea sau nu. Respectiv, ministerul nu poate să aibă nici o funcție de control, de supraveghere a operatorilor, acesta doar recepționează informația și reacționează la ea. Ministerul poate să retragă sau să suspende recunoașterea acordată doar în temeiul informației care vine de la MOLDAG. Există o singură excepție, prevăzută în Legea nr.235/2011 - utilizarea abuzivă a statutului de organism de evaluare a conformității recunoscut (referiri incorecte la sistemul de certificare, la certificate sau mărci etc.), dar și în acest caz ministerul nu este în drept să solicite careva informații, ci doar primește informația pe care o colectează alte organe de control sau MOLDAG-ul și poate să se adreseze în instanță conform Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Astfel, retragerea sau suspendarea recunoașterii se va decide doar în baza hotărârii instanței de judecată.

Dna Marcela Stahi

Cu referire la cele menționate de către expert precum că ministerul își ia atribuții de control, a menționat că nu au fost apreciate corect prevederile proiectului. Ministerul nu va exercita careva atribuții de control, doar va efectua supravegherea organismelor recunoscute, așa cum prevede Legea nr.235/2011. A reiterat prevederile art.14 din lege care prevede recunoașterea organismelor de evaluare a conformității.

De asemenea, a menționat că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a fost exclusă din proiect conform obiecției expusă anterior de către expertul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Totodată, cu referire la faptul că proiectul nu a fost modificat esențial, a relevat că în anul 2018 proiectul a fost examinat pe platforma comisiilor parlamentare, unde au fost antrenați experți internaționali și proiectul a fost modificat expres cum prevede regulamentul UE.

Cu privire la cele menționate de către expert că pentru retragerea sau suspendarea recunoașterii acordate ministerul trebuie să se adreseze în instanța de judecată, a notat că asemenea prevederi nu se regăsesc nici în Legea nr.235/2011 și nici în alte legi.

DI Nicolae Boțan

A intervenit și a dat citire art.14⁴ alin.(8) din Legea nr.235/2011, care face referire la art.17 din Legea nr.235/2006.

S-a decis: proiectul nu se susține (11 – nu se susține; 4 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor).

Vicepreședintele Grupului de lucru

Vladislav CAMINSCHI

